

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Verantwoording en accountantscontrole Sociaal domein 2016 in Drechtsteden	
Aanleiding	: Verbeterpunten proces 2016	
Datum	: 27 maart 2017	
Doel	: het ter kennisname verstrekken van informatie	
Portefeuillehouder	: P.J. Verheij (078) 770 6003	p.j.verheij@alblasserdam.nl
Primaathouder	: D.B. van der Graaf (078) 770 6048	d.vander.graaf@alblasserdam.nl

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de integrale jeugdzorg en de nieuwe WMO. In het eerste jaar na de transitie in het sociale domein lag de nadruk op continuïteit van de geleverde zorg en ondersteuning. Door de bijzondere omstandigheden van de decentralisaties en de afhankelijkheid van derden heeft slechts de helft van de gemeenten in Nederland een goedkeurende controleverklaring voor de jaarstukken 2015 ontvangen. Ook konden veel gemeenten de verantwoordingsdocumenten niet indienen voor 15 juli 2016. Het Ministerie van BZK heeft voor de jaarstukken 2015 algeheel uitstel verleend voor het indienen van de verantwoordingsdocumenten voor 15 augustus 2016 en het definitief vaststellen van de jaarstukken door de gemeenteraad voor 30 september 2016.

Gemeente Alblasserdam heeft een goedkeurende controleverklaring ontvangen op 25 juli 2016. De jaarstukken 2015 met controleverklaring zijn definitief vastgesteld door de raad op 20 september 2016.

In januari 2017 hebben de concerncontrollers van de gemeenten en de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) gesproken met de controllers van de serviceorganisaties WMO en Jeugd en met de accountant. In dit gesprek is het proces in 2015 geëvalueerd, zijn verbeterpunten voor het proces 2016 met elkaar gedeeld en zijn afspraken gemaakt over het proces 2016. In deze brief informeren wij u over de verantwoording en accountantscontrole Sociaal Domein 2016 in Drechtsteden en de planning van de behandeling van de jaarstukken 2016 in de gemeenteraad.

Terugblik verantwoording en accountantscontrole Sociaal Domein 2015

Voor de uitvoering en verantwoording zijn de Drechtsteden gemeenten, SO Jeugd en GDR-SDD afhankelijk van eventuele fouten en/of onvolledigheden in de verantwoordingsketen. Met name tussen de zorgaanbieders en SVB, het CAK versus SVB en de uitvoeringsorganisaties. Deze onzekerheden kunnen doorwerken in het oordeel van de accountant over de jaarverantwoording van de gemeente.

De SO jeugd ontving in 2015 de verantwoording met controleverklaring van de zorgaanbieders niet of te laat. Omdat veel taken in delegatie worden uitgevoerd werkten de rechtmatigheidsfouten niet door in het oordeel van de accountant bij de jaarstukken van de gemeente. In het beperkt aantal taken die wel via mandaat werden uitgevoerd,

waarbij rechtmatigheidsfouten wel doorwerken naar de gemeenten zijn geen relevante bevindingen vastgesteld. Ook werd de SO-jeugd geconfronteerd met een afkeurende verklaring van de verantwoording van de SVB en een latere aanlevering van de verantwoording.

De SO WMO (GRD-SDD) werd geconfronteerd met problemen als gevolg van de late verantwoording en controleverklaring door zorg lokaal. En met wisselende informatie van de zorgaanbieders en de afkeurende verklaring van de SVB die ook veel later werd aangeleverd dan gepland.

De accountant ontving pas op 21 juni de NBA audit alert met de aanwijzingen van de NBA over de controle op het sociaal domein. Tijdens de controleperiode kwam voortdurend nieuwe controle-informatie beschikbaar van de organisaties in de keten. Hierdoor kon de accountant de controle niet tijdig afronden en geen controleverklaring afgeven. Dit gold voor de accountants in de gehele keten.

Gemeenten en de GRD konden het lokale deel van de jaarstukken volgens de normale planning afronden maar waren voor de verantwoording van de nieuwe taken in het sociaal domein afhankelijk van de verantwoordingsinformatie met controleverklaring van de SO WMO en SO jeugd en voorliggende organisaties in de keten, zoals SVB, zorglokaal en zorgaanbieders.

De gemeenteraden zijn tussentijds geïnformeerd over problematiek en de gevolgen voor de behandeling van de jaarstukken in de raad. Regionaal is overleg gevoerd met de accountant en zijn de knelpunten en oplossingen gezamenlijk in één keer afgestemd met de toezichthouder (Provincie Zuid-Holland).

In de Drechtsteden hebben de GRD en twee gemeenten de controleverklaring bij de jaarrekening ontvangen voor 15 juli 2016. Drie gemeenten hebben de controleverklaring ontvangen voor 15 augustus 2016 en één gemeente heeft de controleverklaring op 16 augustus 2016 ontvangen. Voor deze laatste gemeente heeft de accountant een afzonderlijke rapportage/verklaring afgegeven bij de Sisa-bijlage zodat alle Drechtsteden organisatie tijdig (dus voor 15 augustus 2016) de verantwoordingsinformatie conform de uitstelregeling konden indienen. Alle Drechtsteden gemeenten en GRD hebben, voor zover de definitieve vaststelling van de jaarstukken door de raad niet al voor 15 augustus 2016 heeft plaatsgevonden, de jaarstukken overeenkomstig de uitstelregeling voor 30 september 2016 laten vaststellen.

Gezamenlijke inspanning verbeteringen in proces 2016

In de keten heeft de SO jeugd een aantal verbeterpunten in het proces opgenomen. De SO jeugd heeft met zorgaanbieders afgesproken dat de verantwoording met controleverklaring twee maanden eerder wordt aangeleverd, voor 1 april 2017. Hoewel de facturatie van de zorgaanbieders naar SO jeugd nog steeds plaats vindt op voorschotbasis stopt de SO jeugd bij een te grote achterstand in declaraties en informatie over de werkelijke zorgkosten met de bevoorschotting. Hiermee is een prikkel gelegd bij zorgaanbieders om tijdig te declareren.

De SO WMO (GRD-SDD) heeft de volgende verbeterpunten in het proces opgenomen. Voor de controle op de geleverde prestatie is een telefonische enquête ontwikkeld. Hierdoor is op termijn geen controleverklaring van de zorgaanbieders meer noodzakelijk om de prestatie levering vast te stellen. Dit versnelt het verantwoordingsproces. Omdat hiermee voor het eerst gewerkt wordt, wordt voor 2016 wel een controleverklaring van de zorgaanbieders gevraagd om het werken met de enquête te beoordelen. Als de controle op dagbesteding ook plaatsvindt op de prestatie levering kan ook hiervoor een telefonische enquête als controle-instrument worden ingezet.

Voor de jaarverantwoording 2016 heeft de SVB aangegeven dat de verantwoording met controleverklaring op 15 maart 2017 wordt opgeleverd. Het is nog onzeker of dit daadwerkelijk zal worden gehaald, omdat de SVB vorig jaar ook eerder zou opleveren. Wij zullen dit op de voet volgen, maar kunnen hier zelf geen directe invloed op uitoefenen. Het is nu al bekend dat de SVB geen goedkeurend controleverklaring zal krijgen. Fouten in de PGB's via SO jeugd werken niet door naar de gemeenten, maar via SO WMO (GRD-SDD) wel. Het effect van de tekortkomingen bij de SVB zal door de accountants worden meegewogen in hun oordeel bij de GRD en de gemeenten. Afhankelijk van de financiële omvang van de geconstateerde fouten en onzekerheden heeft dit consequenties voor de strekking van de controleverklaring van de GRD en de gemeenten.

Op grond van de gemaakte afspraken die tezamen het verbeterplan vormen en de informatie die op dit moment voor handen is, verwachten wij dat het mogelijk is dat de GRD en de Drechtsteden gemeenten voor 15 juli 2017 de verantwoording (jaarstukken en Sisa-bijlage) met controleverklaring door de raad kunnen laten vaststellen en tijdig kunnen indienen bij de toezichthouders.

Onderdeel van het verbeterplan is dat op een aantal cruciale momenten in het proces een regionaal overleg gepland is van de Drechtsteden gemeenten, de SO jeugd en SO WMO (SDD) en de accountant. Het regionaal controllers overleg (RCO) zal de voortgang monitoren en zo nodig regie voeren op noodzakelijke acties en gezamenlijke communicatie naar de toezichthouder.

Zo nodig zal het college u via de auditcommissie en/of een raadsinformatiebrief informeren over mogelijke knelpunten, oplossingen en het effect op de behandeling van de jaarstukken in de gemeenteraad.

Brief BZK over verbeterplan 2016

Het sociaal domein heeft de aandacht van VNG, NBA, Provincie Zuid-Holland en het Ministerie van BZK. Het ministerie heeft naar de gemeenten een brief gestuurd, waarin het ministerie de betreffende gemeente vraagt om een verbeterplan op te stellen, om zo voor 2016 de verantwoording voor 15 juli 2017 volledig te kunnen indienen. Het ministerie benadrukt dat het verbeterplan een aangelegenheid is van het College van B&W en de Raad. Het plan hoeft niet ingediend te worden bij de externe toezichthouders.

Gemeente Alblasserdam heeft deze brief van het ministerie van BZK ontvangen omdat de definitieve vaststelling van de jaarstukken door de gemeenteraad heeft plaatsgevonden na 15 augustus 2016. In deze brief hebben wij u geïnformeerd over de inspanningen ter verbetering van het proces in 2016 die we gezamenlijk als Drechtsteden gemeenten, GRD, SO Jeugd, SO WMO (GRD-SDD) en Deloitte als controlerend accountant ondernemen.

Hiermee geven wij invulling aan het door het Ministerie van BZK gevraagde verbeterplan.

Planning behandeling jaarstukken 2016 in de gemeenteraad

Om tijdig de jaarstukken 2016 met controleverklaring vast te stellen wordt de behandeling en vaststelling van de jaarstukken gepland in de laatste raadsvergadering voor de deadline van 15 juli 2017 voor het indienen van de verantwoordingsinformatie aan de toezichthouder(s).

Volgens de planning wordt de jaarverantwoording en controleverklaring op 27 juni 2017 door de raad vastgesteld. Als dit door problemen in de keten niet lukt is de uitloopavond op 5 juli 2017 als alternatieve datum beschikbaar.

Het Regionaal Controllers Overleg monitort de komende maanden de voortgang van en mogelijke knelpunten in het verantwoordingsproces. Indien één of meer Drechtsteden gemeenten en de GRD dreigt de deadline van 15 juli 2017 niet te halen dan zal

gezamenlijk contact gezocht worden met de Provincie Zuid-Holland om de toezichthouder te informeren over dreigende overschrijding van de termijn, de maatregelen die wij hebben getroffen om dit te voorkomen om de overschrijding zo veel mogelijk te beperken en om afspraken te maken over uitstel. Als deze situatie zich voordoet zullen wij uw raad hierover informeren.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders
de secretaris,

S. van Heeren

de burgemeester,

J.G.A. Paans

Bijlage: Brief Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties